

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

129. An præsentatio vitietur, si patronus dicat; eligo Titium in præsentandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

loc. cit. n. 24. ait: cum hæc sit quæstio facti & voluntari potius, quam juris, decidendum, & de dicta voluntate judicandum cum regulis generalibus, secundum quas solemus istiusmodi voluntatum perfectionem tam in actibus viventium, quam morientium dijudicare. Illud solum in præsentibus observandum, quod debeat intra terminum à jure præscriptum probari talis voluntas coram habente instituere.

Quæstio 127. An, & qualiter præsentatio possit esse conditionata?

Respondeo primò: per præsentationem (contrarium est in institutione, collatione, & electione, de quo vide AA. paulò post citandos) fieri posse conditionatam, seu sub conditione; quin & dubiam & obscuram, v. g. si diceret patronus, ut Card. de Luca *loc. cit. n. 25.* *præsentatio mihi proximiorum in parentela, vel illum, qui me baptizavit, vel relative ad tertium: præsentatio illum, quem Titius præsentabit &c.* modò intra tempus concessum ad præsentandum conditio purificetur, incertitudo & obscuritas certificetur, & fiat clara coram institutore. Corrad. l. 4. c. 6. n. 26. citans Vivian. l. 6. c. 6. n. 24. Card. de Luca. *loc. cit. Garc. p. 3. c. 2. n. 42.* citans Lamb. p. 2. l. 2. q. 3. a. 5. n. 5. Porro si conditio vel incertitudo venit purificanda vel certificanda per habentem instituere, statim dicitur purificata, & certa præsentatio. AA. *idem. loc. cit.* Hinc

2. Respondeo secundò: potest præsentari inhabilis (hoc est, cui deest aliquid à jure vel fundatore requisitum) sub expressa conditione impetrandi à sede Apostolica dispensationem super isto defectu, v. g. super ætate vel qualitate sacerdotis requisita à fundatore, intra tempus tamen datum ad præsentationem patronis, qui proinde pro ea vice privari non possunt potestate præsentandi, tanquam si inhabilem præsentassent; ac proinde collatio devoluta ad superiorem, cujus est instituere, cum præsentatio facta fuerit sub conditione. Corrad. *in pr. benefic. l. 4. c. 6. n. 4. & 26.* juxta decis. Rotæ n. 1173. apud Seraphin. Nequaquam autem in hoc casu impetranda hujusmodi dispensationis pro præsentando inhabili sufficit, fuisse intra dictum tempus datum patronis ad præsentandum porrectam Pontifici supplicam, ac de hoc docere coram Ordinario, nisi fuerit etiam signata, ac saltem datata; licet nondum registrata. Corrad. *n. 5.* Tempus verò devolutionis factæ ad institutorem incipit à die nulliter obtentæ vel etiam denegatæ dispensationis. Corrad. *ibid.*

3. Porro hic observandum ex eodem Corrad. *cit. n. 4.* citante seipsum *in praxi dispens. apost. l. 4. c. 2. n. 14 & seq.* primò nunquam aut rarò dari istiusmodi dispensationem ad partem sine provisione (nisi fortè sint nepotes Cardinalium, aliæve personæ qualificatæ, ut Principum filii, cum quibus ad partem dispensare consuevit; ut nimirum non obstante v. g. defectu ætatis, tunc expressè obtinere possint beneficia simplicia non habentia annexum S. Ordinem) sed solere dari dictam dispensationem insertam in literis provisionis Apostolicæ de beneficio, ad quod orator est præsentatus, perinde ac si collatio ipsa simpliciter spectasset ad ipsum Pontificem, & cum solutione omnium jurium Officialibus Cancellariæ Apostolicæ debitorum. Secundò: quotiescunque Orator ratione alicujus impedimenti sive defectus, sive is sit alicujus à jure, sive à fundatore requisiti, non potest ab Ordinario obtinere collationem vel

B. Leuren. Fori Benef. Tom. 11.

institutionem; ad quem ea aliàs de jure spectaret; recurrendum ad sedem Apostolicam, sive pro nova & simplice provisione cum dispensatione aut, etiam gratia *perinde valere.* Quòd si beneficium pingue est, etiam si sit juris patronatus, etiam laicorum, solere Papam super hujusmodi redditibus aliquam, licet modicam, pensionem, ob favorem personæ sibi bene visæ reservare. Tertio hodie, dum petitur dispensatio super defectu ætatis, etiam præsentati ad beneficium juris patronatus vacans, sive per obitum, sive per resignationem, regulariter non dari dispensationem ultra annum super dicto defectu.

4. De cetero, quid sit specialiter circa adjectam in præsentatione conditionem reservationis pensionis in favorem præsentantis, vel alterius ab eo nominati, vide Card. de Luca *loc. cit. n. 27.* ubi ait: decisionem pendere ab ea distinctione, quæ adhiberi solet circa conventiones inter resignantem & resignatarium, & breviter quoad præsentis: dictam conditionem esse licitam si fiat sub expressa reservatione beneplaciti Apostolici, & non vitare actum præsentationis vel collationis; habetur enim pro non adjecta, si Papa neget; qui tamen requirendus est; si tamen adiciatur sine hujusmodi reservatione beneplaciti apostolici, nisi adsit clausula: *non aliàs; sive non aliter; vel alio modo;* seu alia æquipollens, quæ adimat consensum ab actu, potius talis conditio habeatur pro inutiliter adjecta, quam ipsa vitiet talem actum præsentationis, collationis, &c. Proceditque id multò magis, si adiciatur clausula, *omni meliori modo.* Ità Card. de Luca *cit. n. 27.* uti & *in sum. juris patr. n. 107.* ubi hanc doctrinam extendit ad omnem conditionem à jure reprobam, quòd illa adjecta actui, & in præsentatione potius vitata seu nulliter adjecta habeatur, quam actum vitiet.

Quæstio 128. An, & qualiter præsentatio facta pro forma requirat examen præsentati?

Respondeo primò: facta præsentatio ad parochialem requirit essentialiter, seu pro forma examen præsentati. Lot. l. 2. q. 1. n. 45. Paris. *de resq. l. 8. q. 5. n. 37.* & de hoc dictum alibi, ubi de consensu instituendo, videri etiam poterunt Barb. *de off. parochi. p. 1. c. 2. n. 124.* Garc. p. 4. c. 2. n. 22. & seq. Less. l. 2. c. 34. n. 81.

2. Respondeo secundò: non requiri hoc examen pro detegenda habilitate præsentati in ordine, ut præsentatio admittatur; sed in ordine, ut institutio fieri possit, & hæc suum effectum consequatur: unde licet notitia, quam habet Ordinarius, non suppleat hanc formam, ut sine ea possit instituere; licet ea suppleat examen, ut præsentatum recipere possit. Lot. *loc. cit. n. 46.* ubi etiam quòd satis sit, præsentatum ad parochialem postea subijci examini requisito pro forma ante institutionem.

Quæstio 129. An præsentatio vitietur, si patronus dicat: eligo Titium in præsentandum?

Respondeo negativè: Laym. *ad c. perpetuo. de postul. n. 4.* citans Jo. And. Franch. *in idem c. cum* enim præsentatio diversa sit ab electione & postulatione, neque iisdem regulis juris definiatur, ea, quæ aliàs hac in parte de electione & postulatione dicta sunt, ad præsentationem transferri non debent. Unde dum constat de voluntate præsentare volentis, dicta verborum forma est sufficiens. Laym. *ibid.* Porro præsentationis formulam tam

dum ea fit per patronum ipsum, quam per ejus procuratorem, vide apud Corr. l. 4. c. 6. n. 4.

Quaestio 130. Qualiter presentatio ex praescripto foundationis, aut aliis facienda coram Papa, fiat?

Respondeo: si patronus in Romana Curia praesens est, per se; vel si ab ea absens est, per constitutum ad hoc procuratorem praestare debet consensum suum, praesentando oratorem coram Notario Cancellariae vel Camerae ad recipiendos hujusmodi consensu beneficiales deputato & habenti facultatem à Papa, qui consensus sic in manibus praedicti Notarii praestitus per patronos habet vim praesentationis juxta decis. Rotae. 532. n. 4. p. 1. divers. valétque praesentatio perinde, ac si fuisset facta coram ipso meto Papa, etiamsi in mandato dicatur ad praesentandum coram Papa, vel, ut etiam dici quandoque solet, coram illius Datario, ut Vivian. in pr. juris patr. l. 6. c. 8. n. 23. apud Corrad. l. 4. c. 7. n. 34. licet enim praesentatio & consensus hujusmodi fuerit receptus per Notarium supra dictum à Papa ad id deputatum; non tamen iste actus attribuitur Notario, sed Papae, ut dictum in una Florent. parochialis. decis. 92. n. 12. ac ita praesentatio in manibus Papae fit per instrumentum, & sufficit consensus praebitus in Cancellaria vel Camera per patronos, valétque praesentatio de absente, nec requiritur iste ordo, quo utimur alias, quando fit praesentatio coram inferiore servata forma, & appposito edicto juxta text. c. fin. in 6. Ita ferè ad hanc quaestionem respondet Corrad. cit. n. 34. & seq. qui etiam n. 35. hanc ponit formulam hunc praestandi consensum ac praesentandi; nec non admittendi praedictam praesentationem; quae extendi consuevit à tergo literarum apostolicarum, continentium talis beneficii patronati collationem, nimirum: Anno Dominicae Incarnationis. Die N. Titius, ad quem jus patr. & praesentandi personam idoneam ad beneficium N. ut praetenditur, spectat per D. Cajum procuratorem ejus ad beneficium dictum vacans Sempronium sanctissimo praesentavit, praesentationisque hujusmodi, ac literarum expeditioni consenserant, &c.

Quaestio 131. Qualiter, dum plures sunt patroni, facienda & admittenda praesentatio?

1. **R**espondeo primò: si plures praesentent per modum unius (hoc est, quatenus unum corpus commune efficiunt, seu unum collegium aliàve communitatem constituunt; quòd spectat etiam, dum praesentatio est penes plures haeredes unius ex patronis; hi enim habentur pro uno, & habent unam tantum vocem, adeoque respectu illorum praesentatio non competit pluribus ut singulis, sed pluribus tanquam uni, ac si competeret pluribus ut collegio, Garc. p. 5. c. 9. n. 225. qui proinde debent simul convenire ad praesentandum, ut Paul. de Citadin. pauld. post citand.) si plures praesentent per modum plurium, omnes vocandi, ita ut, si unus, qui possit vocari, spernatur, praesentatio sit nulla, Castrop. loc. cit. p. 8. n. 1. & 2. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 21. q. 21. & Abb. in c. quoniam. h. t. contra Jo. And. in c. quoniam. Sylv. v. jus patr. q. 11. Valq. opus. de benef. c. 2. §. 1. dub. 7. n. 18. Less. l. 2. c. 34. n. 34. censentes non esse necesse vocari omnes, dum non per modum unius, sed per modum plurium (jure patr. nimirum spectante ad eos ut singulos) concurrunt plures ad praesentandum; sed firmam esse praesentationem factam à majore parte, quibus accedit Garc. p. 5. c. 9. n. 222. citans

in super Paul. de Citad. p. 6. q. 19. a. 3. Lamb. p. 2. l. 2. q. 2. n. 8. (qui etiam dicit esse sententiam communem) & alios, & plures Rotae decis. praecipue in una Callagur. beneficii. 4. Mart. 1594. coram Mantica, quam fuse refert Garc. n. 227. qui omnes dicunt, quòd, ubi sint plures patroni, possunt singuli praesentare, aliis non requisitis, quando jus patr. spectat ad eos ut singulos (quod in dubio semper praesumitur) & non ut universos, seu jure collegii; & sententiam contrariam Abbatis, Felin. Rochi procedere, quando, etsi jus patr. pertinet ad plures ut singulos, vigore tamen instituti vel consuetudinis soliti sint convenire. Item in praesentatione seu nominatione faciendae ad Capellaniam, in qua non debet fieri institutio à superiore, uti in capellania non collativa. Item in electione ad elemosinam aliquam faciendam, seu opus pium; quia hic ulterior actus non requiritur, sed sufficit sola nominatio; adeoque facta hac electione per majorem partem, minor pars non habet amplius, quòd fecerit; adeoque ali quo non vocato seu contempto, actus non valebit, etiam contempto non reclamante. Garc. n. 228. Verùm rationem hanc dat Castrop. quòd quilibet patronorum, etiam concurrentium per modum plurium ad praesentandum, habeat jus praesentandi intra tempus à jure concessum, quem voluerit: nemo autem privandus sit jure suo sine culpa, qualiter in praesente, si valida foret praesentatio majoris partis patronorum, aliis patronis non praesentantibus, dum adhuc tempus currit ad praesentandum, hi non praesentantes privantur jure suo, Aliam rationem dat Abbas, Roch. Felin. apud Garc. n. 223. nimirum ex regula Bartol. in l. omnes populi. ff. de justitia & jure, quam probant ibidem alii DD. quòd in his, in quibus consensus majoris partis praedictat minori, etiamsi pertineat ad plures ut singulos, requiratur, ut actus fiat simul, & debent simul convenire, l. ut suum. ff. de pactis. l. fin. c. qui bonus cedere possint. & ibi Greg. Lopez. Straca de decoctoribus c. p. n. 9. Ad quam tamen rationem respondet Garc. n. 224. ex Lamb. & de Citadinis; regulam illam procedere, quando factum majoris partis praedictat minori circa eundem actum; in praesente autem praesentatio majoris partis non praedictat minori quòd ad actum praesentandi; quia quilibet potest praesentare, quem voluerit.

2. Porro necesse non est, ut fiat hac vocatio per citationem personalem; sed sufficit, si edita ab institute seu Ordinario publicentur de vacatione talis beneficii, ita ut in notitiis patronorum omnium possit devenire: hac enim publicatione facta erit in culpa, adeoque imputet sibi patronus, quòd non praesentavit, dum tamen per modum unius faciendae à pluribus praesentatio, omnes, quorum interest vocandi, ut determinato tempore congregentur, aliàs nulla erit nominatio; quia congregatio legitima non erit, Ita Castrop. loc. cit. n. 2. Dum autem aliqui nolent convenire (intellige, dum necessarium est, ut conveniatur in unum) si praesentatio spectet ad plures ut plures, & sint verum collegium, recurrendum est ad ea, quae tradunt Doctores maximè Felin. in c. cum omnes. d. c. constitur. Si verò non sint Collegium, Judex ad instantiam aliorum statuet illis terminum & locum, ubi conveniant (nisi in fundatione sit statutus) & tunc non comparentes faciunt se alienos, & praesentes poterunt actum celebrare, sicut tradit de capitulo & collegio Garc. n. 229. & 230.

3. Respondeo secundò: ad validam praesentationem requiritur, ut major pars patronorum consentiat